

Dinsdag 5 oktober 1915 – ochtendeditie

Communiqué van de Belgische generale staf van 3 oktober: Hier en daar zijn op het Belgische front artilleriegevechten geleverd.

Dinsdag 5 oktober 1915 – avondeditie

Geïnterneerden.

Heden zijn uit het interneringskamp bij Harderwijk twintig geïnterneerde Belgische militairen hier ter stede aangekomen. Zij worden werkzaam gesteld op zes geïnterneerde Belgische politievaartuigen, waaronder een mijnenlegger, die al enige maanden in de Achterhaven hier liggen. Deze vaartuigen zullen zij kalefateren, schoonmaken en opverven.

Tijdens hun verblijf hier worden zij ondergebracht in een aan de gemeente toebehorend huis, staande aan de Lage Westzeedijk.

Ongeluk bij de elektrische draadversperring.

Gisteravond omstreeks 11 uur zijn door een noodlottig toeval twee Nederlandse militairen van de grenswacht te Sint-Kruis, in Zeeuws Vlaanderen, met de elektrische draadversperring aan de grens in aanraking gekomen en gedood. Beiden waren afkomstig uit Friesland; een van hen was gehuwd.

De beide gedode militairen zijn de 27-jarige J. de Jong, van Heerenveen, die een jonge weduwe achterlaat, en de 24-jarige F. Reitsma, van Sexbierum. De verslagenheid onder hun kameraden is groot.

Hedenmorgen werden de lijken van de draad verwijderd en naar Oostburg overgebracht.

De oorlog.

Opvorderingen in België.

De Belgische bladen bevatten de volgende bekendmaking van de Duitse overheid:

Bij beschikking van de heer gouverneur-generaal in België, wordt een bijzondere commissaris van de rijksvergoedingscommissie naar Antwerpen gezonden, met opdracht de eisen tot vergoeding voor gerekwireerde massagoederen in het gebied der vesting Antwerpen op te nemen en de nodige maatregelen voor een beslissing te nemen.

De burelen van de commissaris zullen zich in het gebouw van de handelskamer te Antwerpen bevinden.

Alle Belgen bij wie in het gebied der vesting Antwerpen tot en met 30 september 1915 massagoederen gerekwireerd werden, en wiens woonplaats zich in het gebied der vesting Antwerpen bevindt, worden verzocht hun aangifte bij deze commissaris of bij de voorschotkas te Brussel, of bij de rijksvergoedingscommissie te Berlijn vóór 15 november 1915 mondeling of schriftelijk te doen.

Blijft deze aangifte door de schuld van de belanghebbende achterwege, zo zal het onderzoek van de eis tot na het sluiten van de vrede verschoven worden; de vergoeding blijft dan aan een regeling door het vredesverdrag voorbehouden.

De eisen, die reeds ten gevolge van de bekendmaking van de 10^e augustus 1915 bij de gemeenten aangegeven werden, moeten niet opnieuw worden ingediend.

De strijd bij Ieper.

Karl Rossner meldt op 1 oktober in de Lokalanzeiger:

De pogingen van de Engelsen om door de boog bij Ieper, die tengevolge van de terreingesteldheid een gevoelige plek in het Duitse front is, door te breken, vonden de Duitse bevelhebber niet onvoorbereid. Lange dagen van hevige beschieting waren aan de aanval voorafgegaan. Van 's morgens af hadden de kanonnen over de hele linie gebulderd zoals sedert de strijd in mei niet meer het geval was geweest. Spoedig bleek duidelijk, dat twee punten vooral het doel van de aanval der Engelsen waren, namelijk Hoge en de heuvel 60, waar in de loop van deze oorlog reeds duizenden vijanden gevallen zijn. Onze stellingen waren door het werk van maanden zo aangelegd, dat zij ook na een hevige voorbereiding met artillerie uiterst moeilijk te genaken waren. Daarom probeerde de vijand zijn aanvallen met grote mijnontploffingen in te leiden. Ofschoon wij ook daartegen uitvoerige maatregelen getroffen hadden en enige mijngangen van de vijand waren vernield, sprak het toch vanzelf dat de vijand, die het gehele gebied gedurende de winter in bezit had gehad, hier en daar nog oneraardse gangen bezat die wij niet kenden, en dat hij dit voordeel trachtte te gebruiken. Nadat zaterdag de 25^e september 's morgens om kwart voor vijf weer een hevig trommelvuur begonnen was, gelukte het hem twee diepgelegen mijnen te laten ontploffen. Onmiddellijk daarop volgde de aanval. In golven, die elkaar opvolgden, stroomden zijn colonnes vooruit en al werd ook deze meervoudige overmacht op de meeste plaatsen met bloedige verliezen afgeslagen, toch gelukte het de Engelsen binnen het gebied der ontploffingen in onze eerste en tweede stelling binnen te dringen. Eerst hier kon beslist tegenstand geboden worden. Merkwaardige tonelen kwamen daarbij voor. Een batterijcommandant gelukte het zijn vuur achter een troep aanvallende Engelsen te richten. Hij verkortte zijn vuur en dreef de

Engelsen steeds meer naar de Duitse stellingen tot zij zich daar moesten overgeven.

Toen de vijand een Duitse stelling bezette bleef een jonge telegrafist bij zijn toestel in een hol. Hij telefoneerde aanhoudend met gedempte stem wat de Engelsen deden. Hij hield het op deze wijze uit tot de stelling teruggenomen werd. Het terugnemen van de opgegeven stellingen was zeer moeilijk, daar de aanvallers over het open veld moesten en de Engelsen machinegeweren meegebracht en onmiddellijk opgesteld hadden, waarmee zij het terrein bestreken.

Onze troepen moesten dus door de loopgraven voorwaarts, waarbij de strijd met handgranaten een hoofdrol speelde. Nog dezelfde morgen was het grootste gedeelte van de verloren stellingen teruggewonnen en toen de avond kwam waren alle loopgraven weer in ons bezit. Geen voetbreed grond was verloren gegaan. De Engelsen hebben de herinnering, dat zij een paar Duitse stellingen enige uren bezet hebben kunnen houden, met ontzaglijke verliezen aan doden, gewonden en gevangenen zeer duur betaald.

Verder vertelt Rossner van een mijnaanval ten zuiden van de weg Menen-leper, waarbij een door twee Engelse compagnieën bezette stelling in de lucht vloog. Het punt ligt 500 meter ten zuiden van de weg waar de Duitse linie het verst naar het oosten buigt en een vooruitgeschoven punt van de vijandelijke stelling de Duitse loopgraven nadert. Deze vijandelijke stelling was voor de Duitsers zeer hinderlijk, omdat de waarnemers in een gedeelte van de Duitse loopgraven konden kijken. Daarom moest hier opruiming worden gehouden. De aanval was tegen woensdag 29 september om half zes 's avonds bepaald. Met grote voorzichtigheid waren alle voorbereidselen getroffen. De vijand moest in een terrein, waar hij vier dagen geleden nog mijnen had laten springen en een aanval

gedaan had, geheel overrompeld worden. Van een heuvel, die een overzicht geeft over het wijde, golvende terrein, waarin bosjes heide, akkers en verdrongen weideland in elkaar schuiven, zag Rossner de strijd aan.

De horizon werd door de heuvelzoom begrensd, waarop de voorste loopgraven lagen en waar de vijanden elkaar vaak op tien meter afstand naderden. De regen had opgehouden. Een regenboog stond boven een bosje. Met de ogen op hun horloge stonden hij en zijn begeleiders te wachten. De stilte was onverdraaglijk drukkend, vertelt hij. “Drie minuten nog”. Een vlucht zwarte vogels trekt voorbij. “Twee minuten nog”, de wijzer wil bijna niet voorwaarts. Wij trillen van opgewonden verwachting. Half zes! Op hetzelfde ogenblik barstte een dreunend gedonder uit, als een woedekreet van de aarde. Een torenhoge vuilgele rookwolk stijgt omhoog en als uit een opengebroken krater spuiten modder, leem en water in de lucht. Wat boven de diepe mijngangen lag is vernietigd. Op dit ogenblik barst een ware hel los. Over een breedte van twee kilometer bulderen de kanonnen, werpen hun gloeiende hagel, richten spervuur achter de ontzaglijke pasgevormde kraters, opdat onze troepen die kunnen bezetten en de vijand de gelegenheid tot een tegenaanval afgesneden zou worden. Aan de overzijde antwoorden de batterijen van de Engelsen. Als wilde dieren zijn ze, die zich met hun klauwen verweren. Hun inslaande granaten dreunen. Geweerschoten en wild geratel van machinegeweren mengt zich in het doffe, bulderende gedonder, verhogen het tot een hels orkest dat striemt, knalt, rommelt, dondert, dreunt en huilt. In het terrein verborgen batterijen beginnen te schieten. Granaatkartetswolken bloeien plotseling aan de hemel op. Gele rookwolken van valse kleur rollen langs de horizon. Zo gaat het zonder ophouden, aanzwellend tot een verdoovende hoogte en dan weer verzwakkend wijkend, alsof men nieuwe krachten moet verzamelen. Een uur lang horen wij dit aan;

als het vuur gelijkmatiger wordt, gaan wij naar het telefoonstation. Wij horen goed nieuws. De geweldige krater, die de ontploffingen gevormd hebben, is door onze mannen stormenderhand bezet. Zij houden hem, hebben meegenomen Spaanse ruiters, schilden en zandbakken opgesteld en naar beide kanten een verbinding tot stand gebracht met onze stellingen. Ook zijn een aantal Engelsen gevangen genomen en drie machinegeweren buitgemaakt.